

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 86/07

6 Δεκεμβρίου 2007

Απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-463/04 και C-464/04

Federconsumatori κ.λπ. κατά Comune di Milano

ΤΟ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΟΜΕΝΟ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΣΚΟΥΝ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΥΣΑΝΑΛΟΓΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΒΑΙΝΕΙ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η ιταλική νομοθεσία η οποία επιτρέπει σε δημόσιο οργανισμό να διορίζει απευθείας τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να αποτρέψει τους επενδυτές άλλων κρατών μελών

Η AEM SpA (Azienda Elettrica Milanese SpA) είναι ανώνυμη εταιρία συσταθείσα από τον Δήμο Μιλάνου, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα των δημοσίων υπηρεσιών διανομής γκαζιού και ηλεκτρισμού. Όταν η εταιρία εισήχθη στο χρηματιστήριο το 1998, ο δήμος αυτός κατείχε το 51 % του κεφαλαίου της. Συνεχίζοντας την ιδιωτικοποίηση της εταιρίας, ο δήμος αποφάσισε να μειώσει τη συμμετοχή του σε 33,4 %. Υπό την προοπτική αυτή, προβλέφθηκε στο καταστατικό της AEM, υπέρ του Δήμου, το δικαίωμα απευθείας διορισμού μέχρι του ενός τετάρτου των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Εξάλλου, το καταστατικό παρέχει στον Δήμο το δικαίωμα συμμετοχής στη βάσει καταλόγων εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου τα οποία αυτός δεν διορίζει απευθείας.

Το συνδυασμένο αποτέλεσμα του προνομίου του απευθείας διορισμού και του δικαιώματος συμμετοχής στη βάσει καταλόγων εκλογή επιτρέπει στον Δήμο Μιλάνου να διατηρεί την απόλυτη πλειοψηφία στο διοικητικό συμβούλιο της AEM, μολοντί αυτός διαθέτει, κατόπιν της μεταβιβάσεως τίτλων, σχετική μόνο πλειοψηφία στο κεφάλαιο.

Η Federconsumatori καθώς και άλλες ενώσεις καταναλωτών και μικρών μετόχων προσέβαλαν τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που είχαν ως σκοπό να παράσχουν στον Δήμο Μιλάνου τη δυνατότητα να διατηρήσει την πλειοψηφία στο διοικητικό συμβούλιο της ΑΕΜ. Βάλλουν κατ' αυτής της προνομιακής θέσεως, διότι αποτρέπει τους ενδεχόμενους επενδυτές από την αγορά μετοχών στην ΑΕΜ και συνεπάγεται την υποτίμηση της συμμετοχής τους στην εταιρία.

Το Tribunale amministrativo regionale della Lombardia ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί ως προς το αν η ιταλική νομοθεσία επί της οποίας στηρίζεται αυτή η προνομιακή θέση συμβιβάζεται προς το κοινοτικό δίκαιο.¹

Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν έχουν ως αφετηρία το ότι μόνον οι υπαγόμενοι στον δημόσιο τομέα μέτοχοι μπορούν να απολαύουν αυτής της προνομιακής θέσεως. Διαπιστώνει ότι η ιταλική νομοθεσία παρέχει έτσι στους μετόχους που υπάγονται στον δημόσιο τομέα τη δυνατότητα να μετέχουν δραστικότερα στο διοικητικό συμβούλιο μετοχικής εταιρίας απ' ό,τι θα τους επέτρεπε κανονικά η ιδιότητά τους ως μετόχων. Κατά τον τρόπο αυτό, μπορούν να ασκούν επιρροή που βαίνει πέραν των επενδύσεών τους, πράγμα το οποίο συνιστά περιορισμό στις κινήσεις κεφαλαίων.

Πράγματι, η εν λόγω προνομιακή θέση κατέστη δυνατή, αφενός, από την ιταλική νομοθεσία η οποία δεν προβλέπει κανένα όριο ως προς τον αριθμό μελών του διοικητικού συμβουλίου που μπορούν να διορίζονται απευθείας από τον υπαγόμενο στον δημόσιο τομέα μέτοχο και, αφετέρου, από τη συμμετοχή του μετόχου αυτού στη βάση καταλόγων εκλογή των μη απευθείας διοριζομένων μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Παρέχοντας στους μετόχους που υπάγονται στον δημόσιο τομέα ένα μηχανισμό που τους επιτρέπει να περιορίζουν τη δυνατότητα των λοιπών μετόχων να μετέχουν στη διαχείριση της εταιρίας, η ιταλική κανονιστική ρύθμιση μπορεί να αποτρέψει τους άμεσους επενδυτές άλλων κρατών μελών.

¹ Συγκεκριμένα, το άρθρο 2449 του ιταλικού αστικού κώδικα, κατά το οποίο το καταστατικό μετοχικής εταιρίας μπορεί να παρέχει σε υπαγόμενο στον δημόσιο τομέα μέτοχο την ευχέρεια να διορίζει απευθείας ένα ή περισσότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και ο νόμος 474/1994 περί των ιδιωτικοποιήσεων, κατά τον οποίο ο μέτοχος αυτός μπορεί να μετέχει στη βάση καταλόγων εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου που δεν διορίζονται απευθείας από αυτόν.

Απλώς και μόνον το ότι το μέτρο αυτό έχει ενταχθεί στις διατάξεις του αστικού κώδικα και το ότι το δικαίωμα διορισμού απαιτεί απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων δεν αναιρούν τον περιοριστικό χαρακτήρα της ιταλικής κανονιστικής ρυθμίσεως.

Είναι αληθές ότι το δικαίωμα αυτό διορισμού είναι δυνατό να μεταβληθεί, δεδομένου ότι μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο τροποποιήσεως μέσω μεταγενέστερης αναθεωρήσεως του καταστατικού. Ωστόσο, η προστασία του παραμένει σχετικά αυξημένη, δεδομένου ότι η τροποποίηση του καταστατικού απαιτεί ειδική πλειοψηφία των μετόχων. Έτσι, ακόμη και οσάκις ο υπαγόμενος στον δημόσιο τομέα μέτοχος δεν διαθέτει πλέον την αναγκαία πλειοψηφία για τον άμεσο διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου, μπορεί παρά ταύτα να εξακολουθήσει να τυγχάνει του δικαιώματος αυτού.

Κατά τον τρόπο αυτόν, για όσο χρόνο ο Δήμος Μιλάνου διατηρεί συμμετοχή ύψους 33,4 % στο κεφάλαιο της ΑΕΜ, κάθε ιδιώτης μέτοχος στερείται τη δυνατότητα να καταργήσει το δικαίωμα αυτού να διορίζει απευθείας μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων έχει την έννοια ότι απαγορεύει εθνική κανονιστική ρύθμιση όπως η ιταλική.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: BG, FR, CS, DE, EN, HU, IT, NL, PL, SK, GR

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-463/04> και [C-464/04](#)

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσιεύσεως της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*